

ΕΤΟΣ 51ον

2 Νοεμβρίου 2003

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 44 (2631)

Η ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΧΑΡΗ

*«Τό εὐαγγέλιον τό εὐαγγελισθέν ὑπ' ἐμοῦ
...οὐκ ἔστι κατ' ἄνθρωπον»*

Ἡ ἀμφισβήτηση πού δεχόταν ὁ ἀπ. Παῦλος σχετιζόταν μέ τό ὅτι δέν προερχόταν ἀπό τόν κύκλο τῶν δώδεκα μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, δέν ἦταν δηλαδή αὐτήκοος καί αὐτόπτης μάρτυς τῆς διδασκαλίας καί τῶν θαυμάτων Του. Γι' αὐτό ἀναγκάζεται σέ πολλὰ σημεῖα τῶν ἐπιστολῶν του νά ἐπιβεβαιώνει τή γνησιότητα τῆς ἀποστολῆς του, δηλαδή τό ὅτι εἶναι «κλητός ἀπόστολος» (Ρωμαίους 1,1 καί Α' Κορινθ. 1,1) ἢ «ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διά θελήματος Θεοῦ» (Β' Κορινθ. 1,1). Στήν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολή, ἀπόσπασμα τῆς ὁποίας διαβάστηκε σήμερα στοῦς ἱεροῦς ναοῦς, ἀναγκάζεται νά ἀναφερθεῖ ἀφ' ἑνός μέν στή ζωή του μέσα στόν Ἰουδαϊσμό, ἀφ' ἑτέρου δέ στή διαδικασία τῆς μεταστροφῆς του στήν πίστη τοῦ Χριστοῦ. Τό κάνει αὐτό γιατί οἱ συνθήκες τῆς μεταστροφῆς του ἀποδεικνύουν τή γνησιότητα τῆς ἀποστολικότητάς του.

Ἡ μεταστροφή τοῦ ζήλου

Ὁ ἀπ. Παῦλος προσπαθεῖ νά ἀποδείξει τήν προσωπική ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ Πατρός στή ζωή του καί τήν ἀποκάλυψη τοῦ Υἱοῦ Του σ' αὐτόν θυμίζοντας τόν ἱερό ζήλο πού τόν διακατεῖχε γιά τίς πατρικές του παραδόσεις. Ὅπως χαρακτηριστικά γράφει, προέκοπτε «ἐν Ἰουδαϊσμῷ ὑπέρ πολλοῦς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει» του. Ὁ ζήλος γιά τίς πατρικές του παραδόσεις –πού ἦταν ἀνιδιοτελής «θεῖος» ζήλος, ἄν καί ἐσφαλμένος– τόν ἔκανε διώκτη τῆς Ἐκκλησίας, τήν ὁποία ὄχι μόνον «ἐδίωκε», ἀλλὰ καί «ἐπόρθει». Δηλαδή, ἐπέδιωκε τήν πλήρη ἐξαφάνισή της. Αὐτός ὁ «ἱερός» ζήλος σέ κάποια συγκεκριμένη χρονική στιγμή μεταστράφηκε ριζικά καί ἀπό ζήλος κατά τῆς Ἐκκλησίας ἔγινε ζήλος ὑπέρ τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ. Αὐτή ἡ ἀκαριαία μεταστροφή ἔγινε, ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, στήν ἀκμή τῆς μανίας του κατά τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν μέ ἐπιστολή πού ἀπέσπασε ἀπό τόν Ἀρχιερέα τῶν Ἰουδαίων πῆγαινε στή Δαμασκὸ γιά νά συλλάβει ὄσους χριστιανούς θά εὔρισκε ἐκεῖ.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Γαλ. α' 11-19)

Τό κήρυγμα του εὐαγγελίου

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον· οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρὸς μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱερουσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱερουσόλυμα ἱστορήσαι Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε· ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου.

Ὁ ἀπ. Παῦλος, ὡς Σαῦλος, εἶχε πεισθεῖ γιὰ τὴν ιερότητα καὶ τὴ θεϊκὴ προέλευση τῆς θρησκευτικῆς παραδόσεως τῶν πατέρων του. Αὐτὴν τὴν παράδοση τὴ σπούδασε καὶ μὲ τὰ διδάγματα τῆς ἔκτισε τὴ ζωὴ του. Ὅλη του ἡ ὑπαρξη λειτουργοῦσε ρυθμισμένη ἀπὸ τὸ λόγος τῶν προφητῶν, ὅπως βέβαια τὸν ἐρμήνευαν οἱ Φαρισαῖοι τῆς ἐποχῆς του. Ἕνας ἄνθρωπος πού δέχθηκε μιά τέτοια παιδεία, τὴν ὁποία δὲν προσέλαβε μηχανικὰ ἢ παθητικὰ, ἀλλὰ ἐνεργητικὰ καὶ μὲ πύρινο ζῆλο, δὲν μπορεῖ νὰ μεταστραφεῖ εὐκόλῃ, ἀκούγοντας κάποιους διδασκάλους, μαθητεύοντας σὲ κάποιους ἄνθρώπους. Τὸ ἀκαριαῖο τῆς ἀλλαγῆς του, μὲ τὴν προϋπόθεση τοῦ πύρινου ἀνιδιοτελοῦς ζήλου πού εἶχε στὸν Ἰουδαϊσμό, εἶναι ἀπόδειξη ὅτι τὸ «εὐαγγέλιό του» δὲν τὸ παρέλαβε οὔτε τὸ διδάχθηκε ἀπὸ ἄνθρωπο, ἀλλὰ τοῦ δόθηκε «δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Διδασκαλία καὶ χάρις

Τέτοιες ἀλλαγές δὲν μπορεῖ νὰ πραγματοποιήσει ἡ διδασκαλία πού διατυπώνεται μὲ ἀνθρώπινο λόγο. Αὐτές οἱ ἀλλαγές πραγματοποιοῦνται ἀπὸ τίς προσωπικὲς ἀποκαλύψεις τοῦ Θεοῦ Λόγου, πού πληροφοροῦν γιὰ τὴν ἀλήθεια ὅλη τὴν ὑπαρξη τοῦ ἀνθρώπου, χωρὶς νὰ ἀφήνουν κανένα κενὸ ἀμφιβολίας ἢ ἀμφισβήτησης. Οἱ διδασκαλίες τῶν ἀνθρώπων ἀπευθύνονται στὴ λογικὴ καὶ ἐπιδιώκουν –ὅταν εἶναι συντονισμένες μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου– νὰ διορθώσουν λανθασμένες ἀντιλήψεις καὶ νὰ ἐλευθερώσουν τοὺς ἄνθρώπους ἀπὸ προκαταλήψεις, προκειμένου νὰ γίνουν ἱκανοὶ νὰ δεχθοῦν τὴν ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ, ἀνάλογα μὲ τὸ βαθμὸ τῆς καθαρότητάς τους. Ἡ καρποφορία αὐτῶν τῶν διδασκαλιῶν εἶναι πολὺ ἀργή. Περνᾷ ἀπὸ διάφορες φάσεις κατανόησης καὶ ἀποδοχῆς, οἱ ὁποῖες, ἂν δὲ δράσει ὁ Θεὸς μὲ τὴ φωτιστικὴ ἐνέργειά Του, σταματοῦν συνήθως στὸ ἐπίπεδο τῶν «φιλοσοφικῶν πεποιθήσεων», τῆς «θρησκευτικῆς ἰδεολο-

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, οἷος κάνω γνωστόν, ὅτι **τό εὐαγγέλιον, τό ὁποῖον ἐκπρύχθηκε ἀπό ἐμέ, δέν εἶναι ἀνθρώπινον**, διότι οὔτε τό ἐπῆρα οὔτε τό ἐδιδάχθηκα ἀπό ἀνθρώπους ἀλλά δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔχετε ἀκούσει, βέβαια, τήν ἄλλοτε διαγωγίμην μου εἰς τόν Ἰουδαϊσμόν, ὅτι δηλαδή ὑπερβολικά κατεδίωκα τήν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καί τήν πολεμοῦσα. Καί εἶχα μεγαλύτερες προόδους εἰς τόν Ἰουδαϊσμόν ἀπό πολλούς συνομπλικούς συμπατριώτας μου, μέ τόν ὑπερβολικόν ζήλον πού ἐδειχνα διά τās πατρικάς μου παραδόσεις. Ὅταν ὁμως εὐδόκησε ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος μέ ξεχώρισε ἀπό τήν κοιλιά τῆς μητέρας μου καί μέ ἐκάλεσε διά τῆς χάριτός του, νά ἀποκαλύψῃ μέσα μου τόν Υἱό του, διά νά κηρύττω αὐτόν εἰς τά ἔθνη, ἀμέσως δέν συμβουλευθήκα ἀνθρώπους, οὔτε ἀνέβηκα εἰς τά Ἱεροσόλυμα πρὸς ἐκείνους πού ἦσαν ἀπόστολοι πρὶν ἀπό ἐμέ, ἀλλ' ἔφυγα εἰς τήν Ἀραβίαν καί πάλιν ἐπέστρεψα εἰς τήν Δαμασκόν. Ἐπειτα, ὕστερα ἀπό τρία χρόνια, ἀνέβηκα εἰς τά Ἱεροσόλυμα διά νά γνωρίσω τόν Πέτρον καί ἔμεινα κοντά του δέκα πέντε ἡμέρας. Ἄλλον ἀπό τοὺς ἀποστόλους δέν εἶδα παρά τόν Ἰάκωβον, τόν ἀδελφόν τοῦ Κυρίου.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

γίας», μέ κίνδυνο νά ἀποτελέσουν τό πλῆσιον μιᾶς ἀναιμικῆς πίστεως ἢ τό κίνητρο ἐνός «οὐ κατ' ἐπίγνωσιν» ζήλου· μιᾶς φανατικῆς προσκόλλησιν στό «γράμμα τοῦ νόμου», ἀφοῦ τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ δέν μπορεῖ νά περικλεισθεῖ σέ ἰδεολογίας.

Ἡ ἀπροσωπώληπτη δωρεά τοῦ Θεοῦ

Ὁ ἀπ. Παῦλος, ἄν καί δέν ἐπικοινωνῆσε μέ τό Χριστό πρὶν ἀπό τό πάθος καί τήν ἀνάστασή Του, ἄν καί δέν ἦταν παρών κατά τήν Πεντηκοστή, κατά τήν ὁποία ἔλαβαν οἱ μαθητές τή χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐν τούτοις δέχθηκε τήν ἴδια χάριν μέ τοὺς ἄλλους ἀποστόλους, ἀναδείχθηκε μάλιστα «πρωτοκορυφαῖος» ἀνάμεσά τους, μαζί μέ τόν ἀπ. Πέτρο, λόγῳ τῆς θαυμαστῆς δράσεως του, τῶν περιοδιῶν καί τῶν ἐπιστολῶν του, πού θεμελίωσαν καί βοήθησαν νά ἀνδρωθοῦν πολλοί κατά τόπους Ἐκκλησίες. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἡ ἀποστολική χάρις δέν περιορίζεται χρονικά καί τοπικά. Δέν εἶναι προνόμιο μόνον αὐτῶν πού συναντήθηκαν ἱστορικά μέ τό Χριστό. Ὁ Χριστός ἀποκαλύπτεται χωρὶς προσωποληψία σέ ὅσους ἔχουν τή διάθεση καί τίς προϋποθέσεις νά σηκώσουν τό σταυρό Του. Αὐτή ἡ χάρις δρᾷ διαρκῶς μέσα στήν ἱστορία. Αὐτῆς τῆς χάριτος φορεῖς εἶναι οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία μας ὡς Πατερική εἶναι καί ἀποστολική. Δέν εἶναι ἀποστολική μόνον ἐπειδή κρατοῦμε τήν πίστη τῶν ἀποστόλων, ἀλλὰ γιατί ἡ «ἀποστολική χάρις» ζεῖ στό σῶμα της.

Ἡ ἀποδοχή τῆς διδασκαλίας τῶν πατέρων μᾶς συνδέει μέ τό πνεῦμα τῆς ἀποστολικῆς διδαχῆς.

π. Θ.Α.Β.

2 Νοεμβρίου 2003: ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΛΟΥΚΑ
Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καί Ἀνεμποδίστου
μαρτύρων († 341-345): νεομαρτύρων Θεοδώρου, Λάμπρου καί ἐτέρου ἀγνώστου,
ἐν Ἀγρινίῳ ἀπαχονισθέντων († 1786).
Ἦχος: γ΄ – Ἐωθινόν: Θ΄ – Ἀπόστολος: Γαλ. α΄ 11-19 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιζ΄ 19-31.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 9 Νοεμβρίου, Ζ΄ Λουκᾶ.
Ἀπόστολος: Γαλ. β΄ 16-20 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. π΄ 41-56.

Λειτουργικά στιγμιότυπα (44)

«ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ! ΤΑ ΑΓΙΑ ΤΟΙΣ ΑΓΙΟΙΣ»

Ἐπάνω ἀπό τὴν ἀγία Τράπεζα καί κάτω ἀπό τὴν Πλατυτέρα εἰκονίζεται πάντα ἡ θεία Λειτουργία, τὴν ὥρα πού ὁ αἰώνιος Ἀρχιερέας Ἰησοῦς Χριστός μεταδίνει, ὅπως καί στοῦ μυστικὸ δειπνοῦ, τὸ σῶμα καί τὸ αἷμα τοῦ στοῦς Ἀποστόλους. Εἶναι ἡ ἴδια εἰκόνα, πού μᾶς δίνουν τὰ λόγια τῆς εὐχῆς· *«τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματός σου καί τοῦ τιμίου αἵματος»*. Ὁ μέγας καί αἰώνιος Ἀρχιερέας Ἰησοῦς Χριστός κοινωνεῖ τοὺς ἱερεῖς, καί μέ τὰ χέρια τῶν ἱερέων κοινωνεῖ τὸ λαό. Ὅργανο τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ ἱερέας καί ὑπηρετῆς τοῦ λαοῦ. Ὑπηρετώντας λοιπόν καί τώρα, στοῦ τέλος τῆς εὐχῆς, κρατώντας στὰ χέρια τοῦ ὑψωμένο τόν ἅγιον Ἄρτο, ὁ ἱερέας φωνάζει σέ ὑψηλό τόνο· *«Πρόσχωμεν! Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις»*. Ἄς προσέξουμε! Τὰ ἅγια εἶναι γιὰ τοὺς ἁγίους. Ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων νά πῶς ἐξηγεῖ τὴν ἱερατικὴ αὐτὴ ἐκφώνηση· *«Ἅγια τὰ προκείμενα, ἐπιφοίτησιν δεξάμενα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ἅγιοι καί ἡμεῖς, Πνεύματος Ἁγίου καταξιοθέντες. Τὰ Ἅγια οὖν τοῖς ἁγίοις κατάλληλα»*. Ἄς θυμηθοῦμε τὰ λόγια παραπάνω τῆς ἐπίκλησης· *«κατάπεψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐφ’ ἡμᾶς καί ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα»*. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα στὴν ὥρα τῆς μεταβολῆς ἐπιφοιτᾷ ἐπάνω σ’ ὅλη τὴ σύναξη καί στὰ δῶρα τῆς θυσίας. Ἀλλὰ ἐδῶ πρέπει νά ἀκούσωμε σέ μετάφραση καί τὰ λόγια τοῦ ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Χρυσοστόμου. *«Ὁ ἱερέας στέκοντας ψηλά στοῦ ἱεροῦ Βῆμα μέ δυνατὴ φωνή, πού γεννάει φόβο, μέ ὑψωμένο τὸ χέρι, φανερός σέ ὅλους, μέσα σ’ ἐκείνη τὴ βαθειὰ ἠσυχία φωνάζει· «Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις»*. Ἔτσι ἄλλους καλεῖ γιὰ νά κοινωνήσουν καί σέ ἄλλους ἀπαγορεύει· ὄχι μέ τὸ χέρι, ἀλλὰ μέ τὴ γλῶσσα, πού ἔχει πιότερη δύναμη ἀπὸ τὸ χέρι...».

Στὴν ἐκφώνηση τοῦ ἱερέα ὁ λαὸς ἀπαντᾷ καί ὁμολογεῖ· *«Εἶς Ἅγιος, εἶς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, εἶς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν»*. Ἔνας εἶναι Ἅγιος, ἕνας εἶναι Κύριος, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ Πατέρα. Ἀμήν.

† Σ.Κ.Δ.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγείται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στὴν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὁμιλεῖ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύναξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ’ ὅλο τὸν κόσμο ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>